

FAUST A MARKÉTA

– dvojka ze sousedství

Markéta je naše kolegyně. Ve Světě psů a dalších časopisech Nakladatelství Minerva má na starosti jazykovou stránku věci. A věřte, že když se vloudí chybička, nikoho to nemrzí víc než ji... Kudy Markéta chodí, tudy ji doprovází Faust. Štíhlý svalnatý a zcela oddaný zrzavý krasavec je stále dobře naladěný a mluvit se s ním prý dá o všem. Pokud ho výjimečně nemá po boku, všichni se starostlivě poptávají po jeho zdraví. Co by za to jiná dala.

Jenže tenhle pohledný a nadmíru temperamentní Maďar je ohař - vyžla. A Markéta má určitě spoustu zkušeností ze života s výsostně loveckým plemenem ve městě. Možná budou zajímat i vás, kteří byste ji chtěli následovat, ale zároveň z toho máte trochu obavy.

Proč jste se vy, člověk žijící v 1 + 1 uprostřed města, rozhodla zrovna pro ohaře?

Můj první pes byl jorkšír důvěrně přezdívaný Šelmič. Bylo jich tehdy ještě málo, každou chvíli se mě někdo vtipný ptal, „jak často se v tom musej měnit baterky“.

Nikdy na něj nezapomenu. Ohař byl takový můj sen, byla jsem smířená s tím že nesplnitelný. Odjakživa jsem obdivovala eleganci jejich pohybu, jejich vznešenou krásu jako ze starých obrazů, ale i jejich inteligenci a vlídnost. Nádherní jsou všichni, já jsem však milovnice podzimu, jeho barev, a tak jsem si představovala, jak se kolem mne někde při brouzdání se mlhou nosí pes stejně rezavý jako to spadlé lístí - třeba takový irský setr. Jenže pak jsem se zadívala do zvláštních jantarových očí maďarského ohaře...

Tehdy se má práce začala ubírat směrem ke svobodnému povolání, navíc jsem věděla, že se mnou pes může chodit bez problémů do redakce. Ale stejně jsem to zvažovala, až jsem z toho nespala - jestli mu budu moci dát všechno, co potřebuje. Stále panuje mínění, že lovecký pes do města nepatří, že tam dokonce trpí. Dnes už vím, že všechno jde, když se chce, zvlášť když se chce hodně. Záleží na tom, nakolik mu můžete a jste ochotni přizpůsobit svůj životní styl. A v tomto ohledu mi Faust skutečně změnil život od základů.

Vzhledem k tomu, že se vyskytujete na všech možných psích akcích, je váš pes docela známá a oblíbená figurka. Můžete nám ho představit ještě trochu blíže?

Je pravda, že má všude známosti, kamkoli přijdeme, ze všech stran se ozývá „Čau Fauste“ a ani on nikoho nemine, aniž by se s ním vši silou nepřivítal. Co je živ, ještě se nezastavil, což je chvilkami i poněkud únavné. Všechno dělá rád, do všeho se hrne po hlavě, ať je to do hospody, do tramvaje, nebo k veterináři. K tomu všemu je Faust takřka nepřičetně hodný pes, doslova milovník všeho lidstva, takže často bývá zván na akce pro veřejnost, „aby po něm mohly lozit děti“, vracívá se odtamtud ze všeho toho hlazení téměř ošoupán, a ještě nemá dost. Celým jménem je to Baron Faust, příjmením Z Panských lesů. Přiznávám, že původně jsem ho chtěla pouze jako společníka, ale když tak pěkně vyrostl do krásy, přesvědčila mě jeho chovatelka Sylva Lepičová, abych ho alespoň jednou dvakrát někde ukázala. Dnes má Baron Faust titul Interšampion, je Šampionem České republiky a několika dalších zemí, Klubovým vítězem, Národním vítězem, Vítězem poháru střední a východní Evropy, 22krát CACIB, mnohokrát BOB, BIG atd. atp. Zcestovali jsme spolu také kus světa, úspěšní jsme byli i na světových výstavách v Amsterdamu a Dortmundu. Neznám psa, který by se raději předváděl - po kruhu chodil vždycky jako baletka, a kdyby ho obdivovali, ve výstavním po-

stojí by klidně stál týden. Byt máme plný pohárů všech tvarů a velikostí, ale ujistějí vás, že na tomhle všem můj vztah k němu nestojí.

I kdyby se tatínkovi a mamince tak nepovedl, vždycky to bude můj milovaný „zrzavec“, „paprikáš“, „člopes“ a „přítel po Sovětském svazu nejvěrnější“, kterého bych nedala za žádné peníze.

Vás pes je však také jedním z pracovních nejúspěšnějších maďarských ohařů u nás – má patery lovecké zkoušky, všechny v 1. ceně. Jak se toho dá dosáhnout s prvním loveckým psem v životě?

Jedinou cestou k uchovnění loveckého psa, byť by byl na výstavách sebeúspěšnější, jsou zkoušky z výkonu. Měla jsem pocit, že zajistit, aby takhle povedený pes přivedl na svět nějaké potomstvo, je přímo moje morální povinnost. Kdybych tehdy věděla, do čeho jdu a jak to bude náročné, asi by Faust jednou skončil jako panic. Vždycky jsem tvrdila, že pes se nepůjčuje, a zdůrazňovala jsem, že myslivci bych ho nesvěřila ani na deset minut. Nezbylo mi tedy, než se do něčeho, o čem jsem měla jen matné tušení, pustit sama. Často mi volají lidé v podobné situaci, abych jim poradila. Strašně ráda bych jim pomohla, ale žádná schůdná cesta pro ně obvykle neexistuje. Cvičit loveckého psa podle příruček opravdu nejde - musíte mít na sportování stále k dispozici mrtvou zvěř - pernatou, srstnatou, lišku. Musíte střilet, aby si váš pes na střelbu zvykl, což bez zbrojního pasu nejde. Jako nepovolaná osoba nemáte se psem navolno v honitbě co pohledávat. Navíc většina z nás smrtelníků v pracovní době musí pobíhat úplně někde jinde než po lese. Schnat někoho, kdo by kromě vašeho psa učil lovecké abecedě i vás, je nadlidský výkon. A pokud se rozhodnete si psa nechat za nemalé peníze vycvičit u někoho, kdo se tím živí, bude muset být z domu třeba dva roky (fenky to v tomto ohledu mají o dost snazší). Zkrátka pokud nejste myslivec a nebydlíte někde u lesa, téměř to nemá řešení.

Já jsem nakonec měla to štěstí, že jsem „učitele lovu“ našla, a jsem Milošovi Macháčkovi dodneška vděčná, že mě v tom nenechal. Do loveckého výcviku jsem se tehdy vrhla se zaťatými zuby - když o tom tak přemýšlím, možná jsem tenkrát potřebovala něco dokázat sama sobě, protože se mi na jiných frontách tehdy nějak nedařilo. Byly to zvláštní skoro tři roky mého života, kdy jsem chodila po Praze oblečená „jako hajnej“, v igelitce nějaké mrtvé, z mrazáku vytažené zvíře, holiny s sebou, a sotva jsem ve městě

vyřídila nutné obživné záležitosti, abychom s Faustem neumřeli hladu, honem rovnou do lesa, do pole nebo k rybníku. Fausta to bavilo nesmírně, na cvičení se vždycky nepřičetně těšil, já jsem ovšem už byla dost značně nervózní z toho, že všechny další záležitosti musely jít v té době stranou, nebyl čas ani s kamarádkou zajít na kafe. Nakonec jsme to s Faustem dotáhli až k mezinárodním všestranným zkouškám v 1. ceně a k ocenění CACT, na což jsem, přiznám se, fakt docela pyšná. Možná jsem za tu dobu mohla udělat spoustu užitečných věcí, třeba si zlepšit angličtinu, udělat konečně řidičák...

Veškerý volný čas jste v tomto období trávila mezi myslivci, vím, že doted' s nimi s Faustem jezdíte ven, občas se zúčastníte i honu. Přijali vás myslivci hned mezi sebe?

Můj vztah k myslivosti byl vždy mírně řečeno smíšený, ovlivněný případy nesmyslně zastřelených psů i výcvikovými metodami různých „expertů“. Když jsem se objevila jako naprostý začátečník se psem tak temperamentním, že se jenom vlnil, počítám, že se sázeli, za jak dlouho mě to přestane bavit. Když ale viděli, jak jsem se zažrala, pokaždé mi pomohli, jak mohli. Ne vždy a ve všem jsem na rady zkušených dala, hádala jsem se s nimi, tvrdila jsem, že znám svého psa natolik dobře, abych věděla, že mi vyhoví i bez zbytečně tvrdého nátlaku. Při zkouškách se mnou obvykle chodila velká část korony přihlížejících, protože chtěli vidět pracovat „toho maďara s tou ženskou“.

A musím říct, že dobrý výkon neváhali ocenit a Faust několikrát při práci sklídl i potlesk na otevřené scéně. Všechny úkoly totiž plnil s nevídaným nadšením a v rekordním čase, přímo se při práci tetelil radostí. Neodpustila jsem si všem uctívaným výcvikářům objasnit, že to nejspíš bude tím, se spává v posteli...

Postupem doby myslím padly předsudky na obou stranách. S mnoha s těmi, kteří mi zpočátku pomohli radou, jsme zůstali

přáteli, mnoha z nich si vážím. Abych za Faustem nezaostávala ve vzdělání, nakonec jsem se tak vybičovala, že jsem si myslivecké zkoušky udělala také, a dokonce s vyznamenáním. Po zralé úvaze bez zbrojního pasu, protože vím, že na živého tvora bych nikdy nevystřelila - tak takový já jsem myslivec!

Po všech zkušenostech a zážitcích, které máte nyní, doporučila byste ohaře jako společníka do města?

Vždycky se snažím odradit nadšence, kteří pro psa, a to jakéhokoli, opravdu nemají podmínky. Třeba si právě budují kariéru a jsou v práci dvanáct hodin denně. Mít malého společenského psíka je ve městě určitě praktičtější a přinese to člověku stejně radosti. Jenže elegance velkých sportovních psů má svou magickou přitažlivost. Lidé touží po rotvajlerech, dobrmanech a německých ovčácích, ale pokud je nezvládnou, mohou způsobit mnoho nepříjemností sobě i druhým. Pokud nezvládnete ohaře, budete za ním možná trapně jezdit po břiše, ale rozhodně se nestane postrachem okolí. Jistě existují výjimky, ale typický ohař miluje všechny, i cizí lidi, najmě pak děti, a nevyhledává konflikty s ostatními psy. Slušně vychovaný ohař, který ví, co je přivolání, nemá ani tendenci štvat zvěř (podotýkám, že obtížnější to může být s honiči, ke kterým patří třeba tolik oblíbení biglové). Řeknu teď asi myšlenku, která bude ortodoxním lesním mužům znít kacírsky, ale ohař nemusí být nešťastný, pokud nebude zrovna lovit. Drobné zvěře ubývá, mnoho honiteb je soukromých a myslivost pomalu přestává být lidovým koníčkem. Už nyní mnoho loveckých plemen jen těžko nachází uplatnění. Ať se nám to líbí nebo ne, ohař má všechny předpoklady stát se sportovním společníkem budoucnosti. Ohař není pes na kanape, i když občas na něm lehává velmi rád. Je třeba mít na něj hlavně čas a dopřát mu dostatek pohybu. Ten ovšem neuškodí ani vám.

Tento dlouhý skoro monolog je ukázkovým příkladem toho, jak může být hovorová čeština krásná. Nedivme se, vždyť PhDr. Markéta Šádková je absolventkou Filozofické fakulty UK se specializací na český jazyk. Tato odbornost, praktická novinářina a láska ke zvířatům jí byly osudnými. To, že spolupracuje s Nakladatelstvím Minerva jako jazykový redaktor určitě není náhoda.

Anglický odborník Stanley Coren ve své knize *IntelIGENCE psů* (1994) uvádí, že maďarský ohař se ve výběru asi osmdesáti plemen psů nachází na skvělém 25. místě. A kdo poznal Fausta, ten to zajisté může dosvědčit! *Poslouchal Zdeněk Gorgoň*